

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА
НАЦИОНАЛНА ОЛИМПИАДА ПО ИСТОРИЯ И ЦИВИЛИЗАЦИЯ
ОБЛАСТЕН КРЪГ – 25.02.2013 г. – VII КЛАС, 14.00 ЧАСА

УКАЗАНИЯ

Уважаеми ученици,

Работният материал на олимпиадата съдържа:

- 30 тестови задачи, от които 10 задачи с избираем отговор и 20 със свободен отговор;
- задача за създаване на писмен текст – анализ на документ, който не трябва да надвишава 2 ръкописни страници.

Пропуснат или сгрешен отговор се оценява с 0 (нула) точки.

Максималният брой точки е 100.

Задачата за създаване на писмен текст се оценява с общ брой 25 точки.

За задача с избираем отговор отбележете буквата с верния отговор, като я зачертаете с „X”.

Не се допускат задрасквания и поправки.

По време на работа може да пишете само със **син** химикал.

По време на изпита **не може** да ползвате допълнителни помагала или пособия, освен предоставената ви изпитна бланка.

Време за работа – 3 астрономически часа.

Пожелаваме ви успешна работа!

ПЪРВА ЧАСТ

А. ЗАДАЧИ С ИЗБИРАЕМ ОТГОВОР

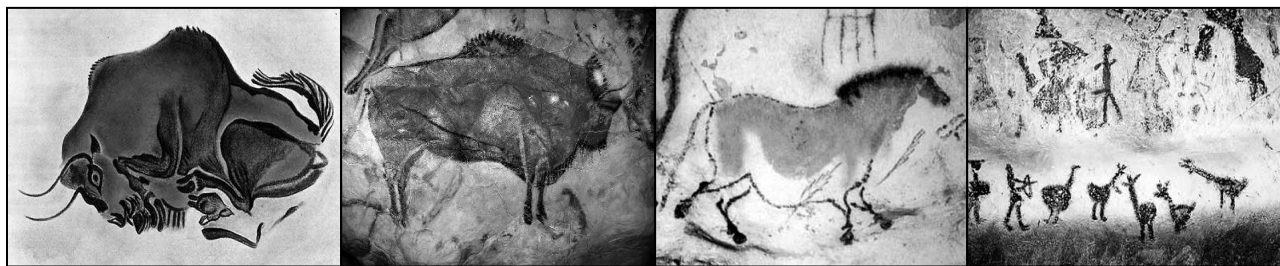
1. Довършете вярното твърдение „*Първите цивилизации възникнали.....*”

- А) в североизточната част на о. Крит.
- Б) на Балканския полуостров по долината на р. Марица.
- В) в земите на Плодородния полумесец.
- Г) едновременно на Балканите и в Плодородния полумесец.

2. Колко години са изминали от първите Олимпийски игри до основаването на Рим?

- А) 23
- Б) 753
- В) 529
- Г) 776

3. На кое от изображенията е представен образец на праисторическото изкуство от България?

- А)
- Б)
- В)
- Г)

4. Кое НЕ е причина за Великата гръцка колонизация:

- А) липсата на достатъчно земя за изхранването на населението в полиса
- Б) обедняването на част от населението на полиса
- В) избухването на Йонийското въстание
- Г) търсенето на възможност за достъп до зърнени храни и желязо

5. За укрепленията на кой от градовете, древните гърци считали, че са строени от циклопи?

А) Кносос

Б) Микена

В) Троя

Г) Атина

6. Посочете НЕВЯРНОТО твърдение за разликата между цивилизациите в Египет и Месопотамия:

А) Напоителните съоръжения на р. Нил били предназначени да задържат водата, а тези в Месопотамия – да предпазват от наводнения и заблатявания.

Б) Градовете в Месопотамия, за разлика от тези в Египет, били оградени с крепостни стени.

В) Основната част от населението в Египет били свободните селяни, а в Месопотамия – робите.

Г) В Египет била създадена централизирана държава върху територията на цялата страна, а в Месопотамия се оформили отделни градове-държави.

7. Библиотеката на цар Ашурбанипал била съставена от текстове, изписани с:

А) клинопис върху глинени плочи

Б) йероглифно писмо върху папируси

В) буквени знаци върху глинени плочи

Г) клинописно писмо върху пергамент

8. Причината за избухване на Троянската война е:

А) отвлечането на съпругата на Агамемнон Елена от троянския принц Парис

Б) стремежът на ахейците да установят контрол върху търговията през Дарданелите

В) разселването на елините, известно като Великата гръцка колонизация

Г) стремежът на троянците да сложат ръка върху железните залежи на Пиренеите

9. Кой от посочените паметници е културно наследство от древен Египет?

А) Лъвската порта в Хатуша

Б) зикуратът в Ур

В) дворецът в Персеполис

Г) храмът в Деир-ел-Бахри

10. Отбележете хронологическата ос, която представя най-точно основните моменти в Гръко-персийските войни:

А) 492 472 431 404 г. пр. Хр.

Б) 492 490 480 479 г. пр. Хр.

В) 479 480 490 492 500 г. от Хр.

Г) 431 421 416 404 г. пр. Хр.

Б. ЗАДАЧИ СЪС СВОБОДЕН ОТГОВОР

11. Довършете твърденията като задраскате ГРЕШНИЯ вариант от предложените възможности:

А) Учените наричат първите човекоподобни същества хоминиди/ неандерталци.

Б) В началото на V хил. пр. Хр. близо до Стара Загора, в местността Ай Бунар, започнало добиването на мед/ бронз.

В) Египет постига своето най-голямо териториално разширение и политическо могъщество по време на Старото царство/ Новото царство.

Г) Последният съдия Самуил в края на живота си избрал първия еврейски цар Саул/ Давид.

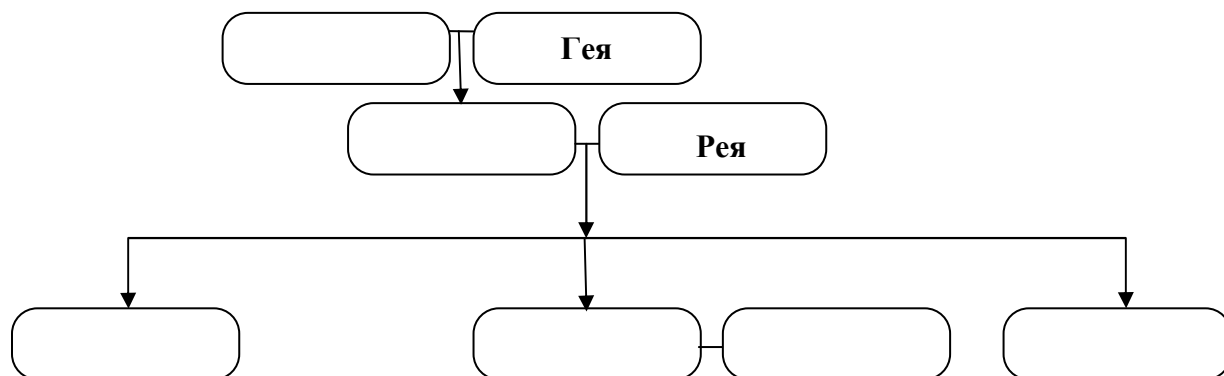
Д) Демокрацията достигнала своя завършен вид при управлението на Перикъл/ Пизистрат.

Е) Най-прочутото светилище на бог Аполон било в Олимпия/ Делфи.

12. Посочете три последици от дорийското нашествие:

- А)
- Б)
- В)

13. Попълнете имената на елинските божества, като се ръководите от родствените връзки помежду им:

14. Попълнете пропуснатите имена в текста:

„Крит е земя, разположена всред виноцветното море;
 тя е прекрасна, надарена с тлъста почва и се мие отвред с вода.
 Там живеят безброй много хора, а градовете и са деветдесет на брой.
 Столица е големият град, в който царувал“

Из „Одисея“, Омир (VIII в. пр. Хр.)

15. Разгледайте внимателно картината и отговорете на поставените въпроси:

А) Коя е изобразената личност?

.....

Б) Къде е записана историята на тази личност?

.....

Б) Как се наричат каменните плочи, изобразени на картината?

.....

В) Какво е записано върху тях?

.....

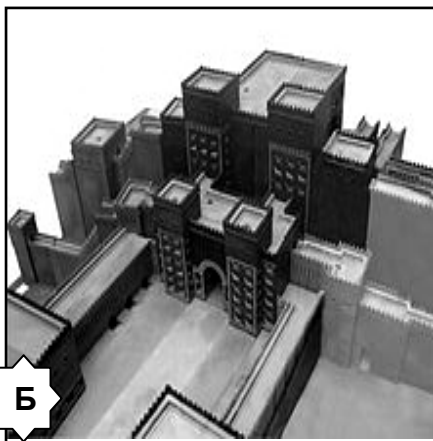
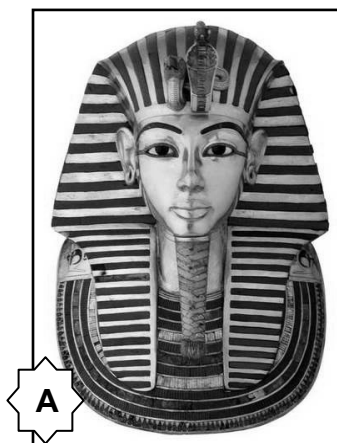
.....

16. Запишете името на личността, за която се отнася съответното описание:

	Описание	Личност
А)	Той бил цар на Урук и станал главен герой на шумерския епос.	
Б)	Той разчел йероглифното писмо чрез Розетския камък.	
В)	Той бил главният архитект на Джосер, покровител на писарите в Египет.	
Г)	Той издигнал храм на бог Яхве в Йерусалим.	
Д)	Той разчел клинописното писмо.	

17. Разгледайте изображенията, запишете техните имена, както и името на откривателите им:

- А) -
- Б) -
- В) -

18. Прочетете внимателно текста и отговорете на поставените въпроси:

„ С бикове два деветлетни сдобий се, че те са най-силни,
в младост цъфтят и е най-подходящо със тях да работиш...
Мъж четирийсетгодишен след тях да върви, да ги смущава...
също да бъде грижовен и прави бразди да изкарва...
други от него по-млади не могат
семе да хвърлят добре, та повторна сеитба да няма;
тъй като младият момък увлича се лесно с връстници. “

Из „Дела и дни“, Хезиод (VIII-VII в.пр.Хр.)

А) Към кой народ са отправени съветите на автора?.....

Б) За кои основни селскостопански дейности се отнасят те?.....

.....

19. Свържете името на автора с написаното от него произведение:

Автор	Буква	Произведение
<i>Пример: Тукидид</i>	<i>Ж</i>	<i>Ж) „История на Пелопонеската война“</i>
Омир		А) „Характери“
Харон		Б) „Държавата на лакедемонците“
Плутарх		В) „История“
Теофраст		Г) „За Лампсак“
Херодот		Д) „Одисея“
Ксенофонт		Е) „Успоредни животописи“

20. Попълнете пропуснатото в текста:

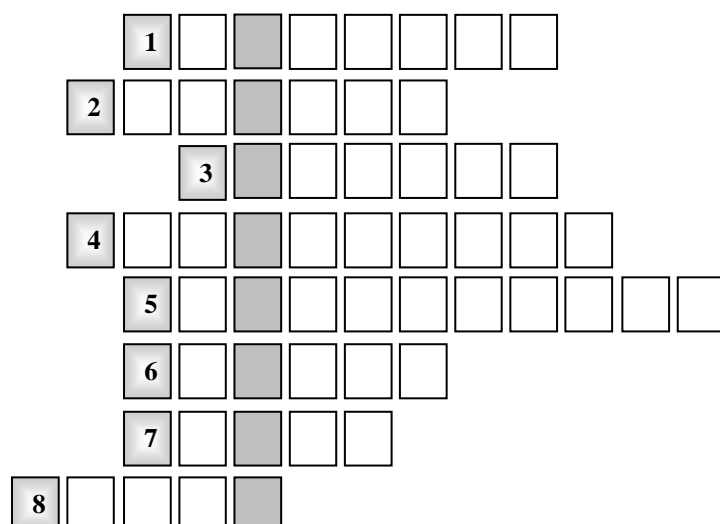
Хората в древна Месопотамия трябвало да слушат боговете, защото те отговаряли за ред. В триадата на Великите богове били обединени, и Богът на Луната и господар на нощта в Месопотамия бил, а богът Слънце – Планетата била небесен образ на богинята

21. Групирайте в колони по три тройки изброените имена. Запишете критерия.

Язон, Персефона, Белерофонт, Одесос, Хестия, Аполония, Одисей, Масалия, Хармония

.....

22. Решете кръстословицата. При правилното попълване на хоризонталните редове, в отбелязания вертикален ред ще получите названието на храната на боговете според древногръцката митология.

1. Всички божества в дадена религия.
2. Група народи в Близкия изток (към тях са принадлежали древните вавилонци, асирийци, юдеи и финикийци, а днес – арабите, евреите и др.)
3. Финикийски град.
4. Специално обработена кожа, използвана в древността за писане.
5. Вярa в много богове.
6. Египетска богиня на майчинството и семейството, съпруга на Озирис.
7. Дълъг насип, който предпазва ниските територии около водни басейни от наводнения.
8. Планинската южна част на еврейското царство.

23. Подредете изброените събития в хронологичен ред, като поставите съответната буква върху линията на времето:

- А) Битка при Кадеш.
- Б) Опитомяване на кучето.
- В) Нашествие на хиксосите в Египет.
- Г) Създаване на Делоския съюз.
- Д) Заселване на първите земеделци на Балканския полуостров.
- Е) Край на тиранията в Атина.

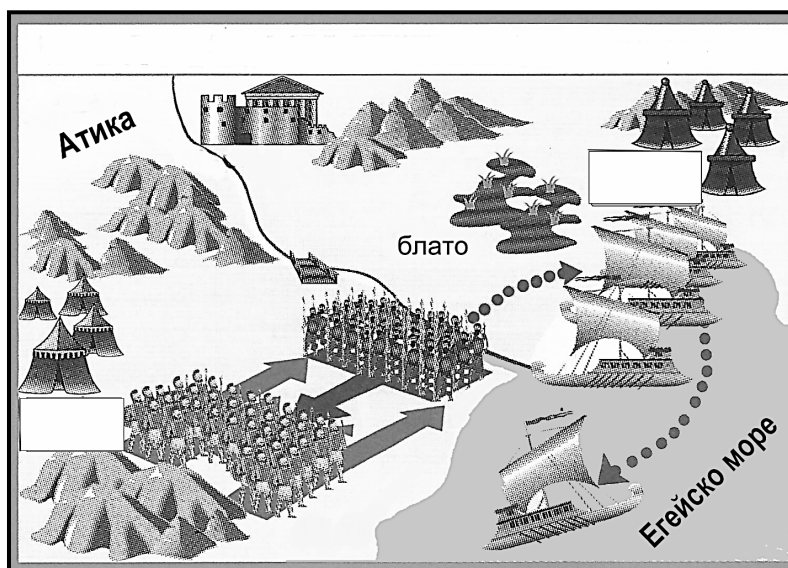
24. Поставете названията на съответните институции в Древна Елада:

- А) Народно събрание в Атина -
- Б) Съвет на старейшините в Спарта -
- В) Съвет на 500-те в Атина -
- Г) Орган на съдебната власт в Атина -

25. Разгледайте внимателно картосхемата, на която е показана паметна битка от историята на Древна Елада и изпълнете поставените задачи:

А) В правоъгълниците попълнете съответните армии.

Б) Озаглавете картосхемата като отбележите битката и годината, в която се е състояла.

26. Дайте определение на следните понятия:

	ПОНЯТИЕ	ОПРЕДЕЛЕНИЕ
А)	Резиденция	
Б)	Тирания	
В)	Обелиск	
Г)	Зикурат	
Д)	Стела	
Е)	Олигархия	

27. Прочетете текста и изпълнете поставените задачи:

„Действително, докато стоеше начело на държавата по време на мир, той управляваше с чувство за мярка, опази безопасността ѝ и при него тя достигна най-голямо могъщество, а когато започна войната, несъмнено успя да предвиди и нейното значение. ... Защото той твърдеше, че атиняните ще надделят, ако не встъпват в битка, а се погрижат за флота си, ако изобщо не се стремят към придобивки и не излагат на опасност града. ... Приемниците му, които по-скоро бяха равни помежду си, но се стремяха към първенството, започнаха в угода на народа да жертват и държавните интереси. От това, както е естествено в голяма и властваща държава, възникнаха и много други грешки, предприета бе и експедицията срещу Сицилия...“

Из „История на Пелопонеската война“, Тукидид (Vв. пр. Хр.)

А) За кой държавник пише Тукидид?

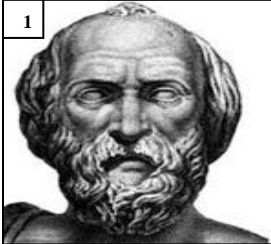
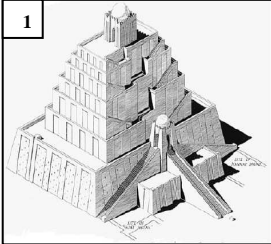

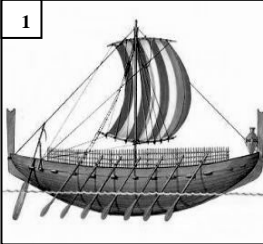

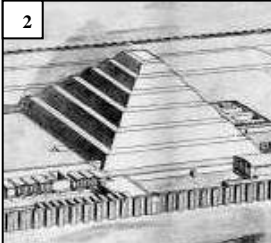

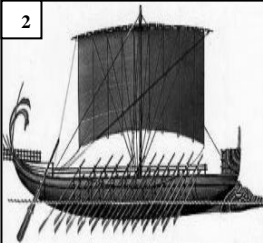
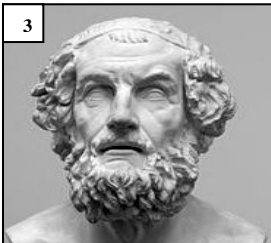
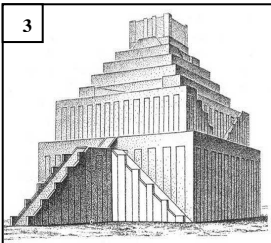
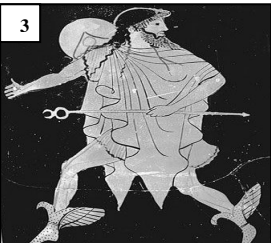
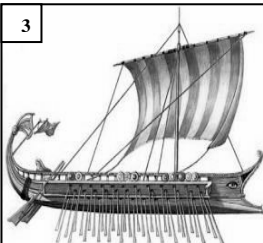
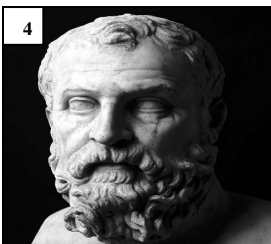
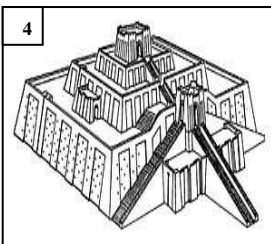

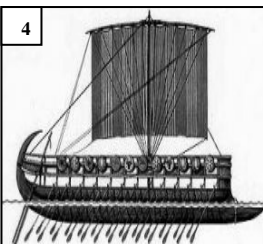
Б) Подчертайте в текста основната причина според Тукидид за отслабване на полиса.

В) Кой оглавява споменатата експедиция срещу Сицилия и каква е неговата съдба?

.....

.....

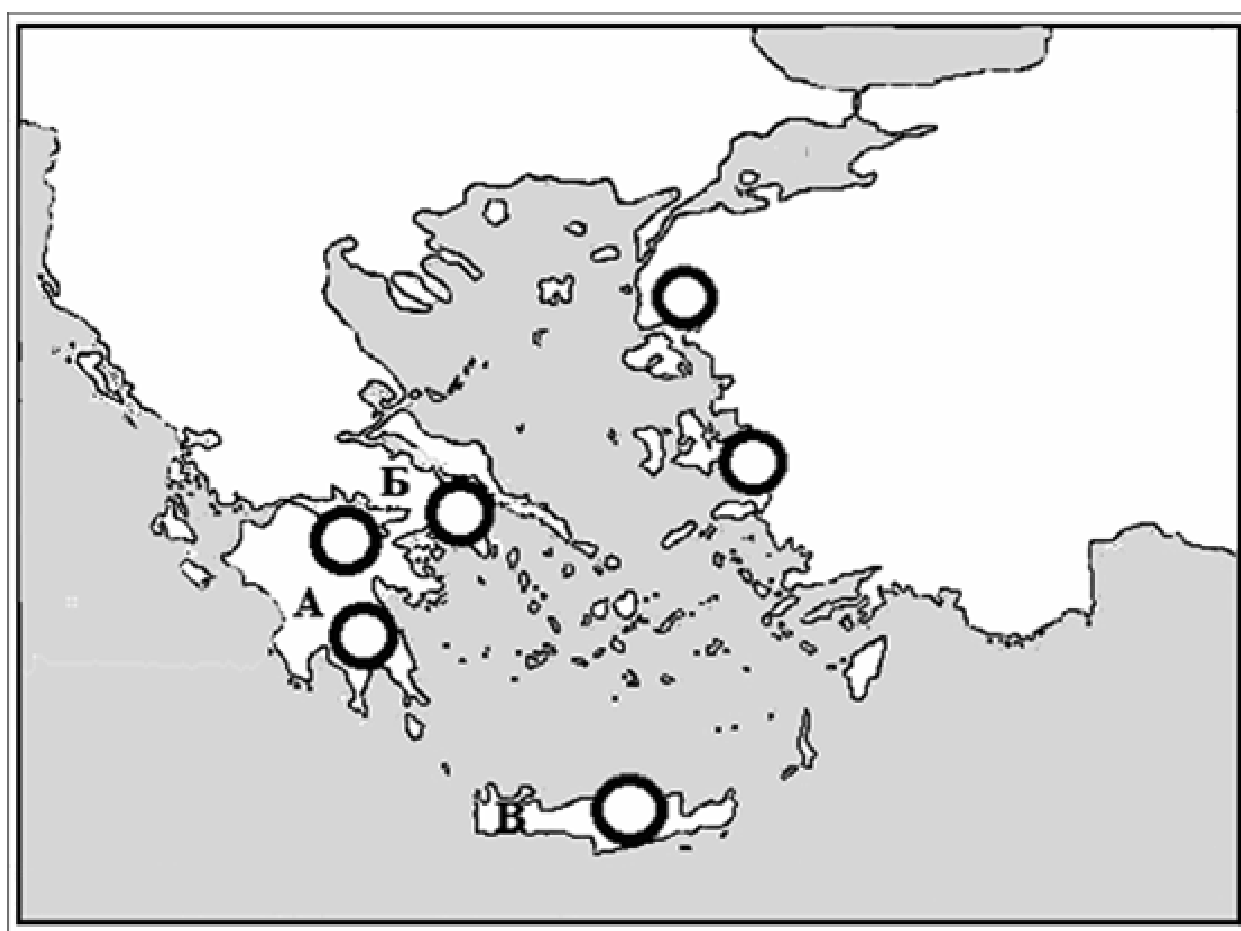
28. Разгледайте внимателно изображенията. Запишете в празните полета номера на излишното във всяка колона.

1 	1 	1 	1
2 	2 	2 	2
3 	3 	3 	3
4 	4 	4 	4

29. Подредете върху хронологическата ос по векове и по държави, следните владетели: Аменхотеп IV, Соломон, Навуходоносор II, Кир II

Египет										
Вавилон										
век пр. Хр.	XV	XIV	XIII	XII	XI	X	IX	VIII	VII	VI
Персия										
Израел										

30. Разгледайте внимателно картата на Древна Елада и изпълнете поставените задачи:

- Нанесете на картата номерата на следните градове:
1. Троя; 2. Спарта; 3. Микена; 4. Кносос; 5. Атина; 6. Ефес
- Запишете имената на географските обекти, означени на картата с букви:
А)
Б)
В)

ВТОРА ЧАСТ

Направете в обем до 2 страници анализ на следния исторически документ:

„Начало на поученията, направени от един човек на име Ахтой, син на Дуау към сина му Пиопи, когато плавал на юг към столицата, за да го запише в училището по писане при децата на знатните.

„ ... Обърни сърцето си към книгите... гледай, няма нищо по-възвишено от книгата... О, ако аз бих могъл да те накарам да обикнеш книгите повече от майка си, ако бих могъл да ти покажа тяхната прелест...

Тази длъжност е по-хубава от всички други длъжности... Нему [на писаря] отдават почит още когато е дете. Изпращат го да изпълни поръчения и той не се връща след това, за да надене работната престилка...

Аз съм виждал бронзолеяря да се труди край отвора на пещта си и пръстите му са като на крокодил, а вони по-лошо от рибешки хайвер. Каменоделецът търси всякаква работа върху твърд камък, а когато я завърши, ръцете му са мъртви от умора. През целия ден до залез слънце той е седнал, коленете му са огънати и гърбът му е превит. Бръснарят бръсне и когато настъпи вечерта. Той работи и с гърлото и с ръцете си, обикаля от улица на улица и търси кого да обръсне... Ще ти кажа и за строителя на стени. Той е болен, той винаги е навън, на вятъра и все е разсъблечен... Той яде хляба от ръцете си и се мие само веднъж на ден... Земеделецът вечно е затънал в дългове и се оплаква на висок глас... Здрав е, колкото ако беше попаднал сред лъвовете, и все боледува... Вечер, когато се прибира в къщи, едва ходи от умора. Тъкачът работи в затворено помещение и е по-слаб от жена. Коленете притискат гърдите му и не може да си поеме въздух...

Когато вестносецът тръгне на път завеждава всичко на децата си от страх пред лъвовете и азиатците. И в случай че се завърне обратно в Египет, едва стигнал... до къщата си, ето че трябва отново да тръгне на път...

Ще ти кажа и за рибаря. Той е по-зле от всички други. Гледай, той трябва да работи в реката, пълна с крокодили. Когато правят сметка на дълговете му, той плаче горчиво. И няма кой да го предупреди: „Крокодилът те дебне!“ ...

Ако изучиш писането, това ще е за твое добро... Ако някой е грамотен, в такъв случай му казват: „Блазе ти.“ Не тъй обаче стои работата със занаятите, които ти посочих... Гледай, аз правя това от любов към тебе. Денят, прекаран от тебе в училището, е полезен, а работата в него е вечна, както са вечни планините ... Гледай, аз върша това, плавайки на юг към столицата. Гледай, няма писар, който да не се храни от вещите в дома на царя. Ето този път аз соча на тебе и на децата на твоите деца.“

***Из „Почения на Ахтой към сина му Пиопи“,
съставени в епохата на Средното царство***

При анализа използвайте следните опорни въпроси:

- 1. Къде отиват Ахтой и неговият син и каква е целта на тяхното пътуване?**
- 2. Посочете професиите, упражнявани от древните египтяни, споменати в текста. Кои са основните трудности в тях?**
- 3. Защо за рибаря се казва, че е най-зле от всички?**
- 4. Какво място в египетското общество са заемали писарите и как това проличава в думите на Ахтой?**
- 5. Защо другите казват на грамотния човек „Блазе ти“?**
- 6. Какво е отношението на древните египтяни към образованието и книгите? Запишете изречението, което най-изразително показва това.**

БЛАГОДАРИМ ВИ ЗА УЧАСТИЕТО И СТАРАНИЕТО!

ПОПЪЛВА СЕ ОТ КВЕСТОРИТЕ

НАЧАЛО НА ОЛИМПИАДАТА:ч.

ИЗПИТНАТА РАБОТА Е ПРИЕТА В:.....ч.

.....
Име и фамилия на квестора приел работата

.....
подпис

ПОПЪЛВА СЕ ОТ ОЦЕНИТЕЛИТЕ

ПЪРВИ ОЦЕНИТЕЛ:.....

Име и фамилия

подпис

брой точки

ВТОРИ ОЦЕНИТЕЛ: :.....

Име и фамилия

подпис

брой точки

ОБЩ БРОЙ ТОЧКИ – (първи+втори)/2

--